

Nultolerantie voor geweld en bedreigingen tegen onderwijspersoneel

WIM JANSSENS

Geweld en bedreigingen tegen onderwijspersoneel komen te vaak voor. Het is essentieel om duidelijk te maken dat dat onaanvaardbaar is. Onderwijspersoneel verdient respect en moet veilig kunnen werken.

De Vlaamse Regering heeft daarom beslist om een nultolerantie in te voeren via een omzendbrief.

Geweld en bedreigingen

'Geweld en bedreigingen' omvatten situaties die schadelijke gevolgen hebben voor onderwijspersoneel, zowel fysiek als psychisch, of voor hun eigendommen: fysiek geweld, psychologisch geweld, pesterijen, agressie en bedreigingen ... Een incident volstaat om als geweld te worden beschouwd.

De omzendbrief geldt voor geweld en bedreigingen door derden tegen personeelsleden in verband met de uitoefening van hun functie. Derden kunnen leerlingen, ouders of andere externen zijn, zoals andere familieleden van leerlingen, leveranciers of dienstverleners.

Arbeidsongeval

Arbeidsongevallen moeten aangegeven worden bij AGODI (Agentschap voor Onderwijsdiensten), maar slachtoffers van geweld of bedreigingen worden aangemoedigd om ook aangifte doen bij de

politie. Als dat niet gebeurt en bij arbeidsongeschiktheid, neemt AGODI contact op met de school. AGODI informeert de school en het slachtoffer over de voordelen van een aangifte.

AGODI kan ook zelf aangifte doen en de school daarvan op de hoogte stellen. De Vlaamse Gemeenschap maakt zich dan kenbaar als benadeelde partij bij het Openbaar Ministerie en vraagt om op de hoogte te worden gehouden van het dossier. De Vlaamse Gemeenschap stelt zich burgerlijke partij tegen de dader.

Geen arbeidsongeschiktheid

Ook zonder arbeidsongeschiktheid of arbeidsongeval wil de Vlaamse Gemeenschap het onderwijspersoneel ondersteunen. Een personeelslid dat slachtoffer is van geweld of bedreigingen en strafrechtelijke vervolging wil, kan dat melden aan AGODI. AGODI kan dan stappen ondernemen en de Vlaamse Gemeenschap kan zich burgerlijke partij stellen.

Meldingen kunnen worden gedaan via het e-mailadres meldpuntgeweld.onderwijspersoneel@vlaanderen.be, met vermelding van een proces-verbaal of dossiernummer. Na toetsing

kan de Vlaamse Gemeenschap zich kenbaar maken als benadeelde partij en vragen om op de hoogte te worden gehouden van het dossier.

COC ondersteunt dat initiatief en beschouwt het als een eerste stap richting een positieve mentaliteitsverandering. Een sterkere meldcultuur is belangrijk, zodat er ruimte ontstaat voor openheid en dialoog. We hopen dat scholen zich gesteund voelen om hun aanpak niet te laten bepalen door reputatiezorgen of angst om leerlingen te verliezen. Feiten ontkennen of minimaliseren kan ertoe leiden dat onderwijspersoneel gefrustreerd geraakt en het gevoel krijgt er alleen voor te staan. Door erkenning en transparantie creëren we samen de basis voor echte verandering.

We zien het graag als een vertrekpunt, waarbij er ook volop aandacht gaat naar preventie. Voorkomen blijft beter dan genezen. Het zou waardevol zijn om de intentieverklaring op te nemen in de beleidsverklaring van de school en om de concrete maatregelen te verankeren in het jaaractieplan (JAP). Het initiatief van de overheid is curatief en voorkomt niet meteen agressie. Daarom is het belangrijk dat scholen in hun orde- en tuchtbeleid volop inzetten op preventie en handhaving. COC zou het appreciëren als de klassenraden daarbij een beslissende rol zouden kunnen opnemen, zoals dat nu al het geval is bij de evaluatie van de leerling. Al te vaak vernemen wij dat de adviezen van de klassenraad naast zich neer worden gelegd waardoor een gevoel van straffeloosheid kan ontstaan.

Veel scholen verrichten al waardevol werk, maar sommige problemen overstijgen het niveau van de school. Voor die situaties vragen wij gerichte ondersteuning en een doordachte en gestructureerde aanpak zodat scholen daarin niet alleen staan.

Bron: omzendbrief PERS/2025/01 Nultolerantie ten aanzien van geweld en bedreigingen tegen onderwijspersoneel <https://is.gd/iFRf6v>

